

AVTRYCK

Ett magasin från
Nyköpings församling

Svenska kyrkan
NYKÖPINGS FÖRSÄMLING

tema
Sprid ljus i mörkret



Svenska
kyrkan

Nyköpings
församling

nr 4
2024

Välkommen

SVENSKA KYRKAN HAR 5,5 miljoner medlemmar. Fler än 20 200 av dem hör till Nyköpings församling. Till församlingens verksamheter är alla välkomna. Vi finns till för alla, både troende, sökare och tvivlare. Men vi förväntar oss respekt för Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Välkommen att fira gudstjänst hos oss. Välkommen till allt annat som vi står bakom, exempelvis öppna förskolor, körer, ungdomsgrupp, konfirmandundervisning och mötesplatser för äldre. Till våra präster, diakoner och sorgegrupper kan du vända dig för att få stöd och hjälp. Och självklart kan du boka dop, vigsel och begravning hos oss.

BEHÖVER DU NÅGON att prata med? I Nyköpings församling finns någon som lyssnar. Hör av dig till församlingsexpeditonen så kontakter en diakon eller präst dig.

AVTRYCK ges ut av Svenska kyrkan, Nyköpings församling, fyra gånger per år.

ANSVARIG UTGIVARE: Ylva Evensen
REDAKTÖRER: Lena Josefsson & Nicklas Olsson
FORMGIVNING: Nicklas Olsson
OMSLAGSFOTO: Nicklas Olsson
OMSLAGSMOTIV: Robert Axelsson
UPPLAGA: 22 000 ex
TRYCK: Grafiska punkten
DISTRIBUTION: PostNord
MILJÖ: Avtryck är Svanenmärkt



VAD HÄNDER I FÖRSAMLINGEN?

Är du intressad av GUDSTJÄNSTKALENDARIUM eller PROGRAMBLAD för församlingens verksamhet? Vårt MÅNADSBLAD finns i samtliga kyrkor och församlingshem. Månadsbladet ges ut varje eller varannan månad och innefattar all vår verksamhet som inte kräver någon anmälan. För verksamhet som kräver anmälan hänvisar vi till vår hemsida.

Församlingens gudstjänstkalendarium finns även på vår hemsida och i appen Kyrkguiden. Hjärtligt välkommen till församlingens verksamhet och att kontakta oss vid frågor.

KONTAKTA NYKÖPINGS FÖRSAMLING

EXPEDITION: Kyrkans hus, Västra Storgatan 33
TELEFONVÄXEL: 0155-751 00
E-POST: nykopings.forsamling@svenskakyrkan.se
HEMSIDA: www.svenskakyrkan.se/nykoping
FACEBOOK: svenskakyrkannykoping
INSTAGRAM: svenskakyrkannykoping

NYKÖPINGS FÖRSAMLINGS KYRKOR:

Alla Helgona kyrka, Östra torget
S:t Nicolai kyrka, Stora torget
Mariakapellet, Brandkärr
Oppebykyrkan, Oppeby
Franciscuskapellet, Rosenkälla
Svärta kyrka, Svärta

Visst är det *underbart vackert* när november är som mörkast, att december och advent bryter in med allt sitt *ljus*.



Inledande tankar av kyrkoherde Ylva Evensen

DET ÄR SÅ LÄTT ATT se allt som är mörkt i vår värld. Krig, konflikter och klimatnöd rapporteras det ständigt om i alla medier. Kriminalitet, bristande arbetsro på skolor och utanförskap i vår egen stad är en verklighet som speglas i lokala medier. Det gör att en mörk bild av verkligheten lätt får fäste i vårt medvetande. Vi kan inte bortse ifrån det och vi behöver förstå den värld vi lever i.

Samtidigt finns det också väldigt mycket som är ljus! Detta leder sällan till rubriker i tidningen eller nyhetsinslag på radion. Det goda händer hela tiden, det välfungerande och omtänksamma, men det sker underrapporterat. Till stor del för att vi tar det för givet, det är ändå det vi förväntar oss, att vi människor ska bete oss schysst mot varandra och att samhället fungerar så som det är tänkt. Med denna

skeva rapportering kan vi uppleva en mörkare bild än den som verkligen är sanningen. Det sker mer gott än ont, det är mer ljus än mörker!

I detta nummer av Avtryck fokuserar vi på alla de ljus som lyser i mörkret, hur vi tillsammans bidrar med att sprida ljus. Det är också en uppmaning till oss alla att se ljusen som faktiskt lyser. Ljuset som du och jag är med och bidrar till.

Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det, står det i inledningen av Johannessvangliet, som en beskrivning av Jesus. Men det ljuset, kärlekens ljus, kan vi alla vara med och tända genom osjälviska handlingar mot våra medmänniskor. En så enkel sak som att sätta din adventsljusstake där hemma vänd ut mot gatan så att andra ser den, och på så sätt vara med

och sprida ljus i världen. För visst är det underbart vackert när november är som mörkast, att december och advent bryter in med allt sitt ljus.

Det finns mycket mörker i världen, att inte se det är att blunda för sanningen. Det finns så mycket ljus i världen, att inte se det är lika mycket att blunda för sanningen. Så se alla de ljus som lyser i mörkret!

Jag hoppas du får en advents- och juletid som är välsignad och fylld av ljus som lyser upp!

Innehåll

4 Carita sprider ljus

Engagerad frivillig i församlingen

6 Nyköpingshjälpen

Församlingens hjälpkassa till behövande lokalt

8 Återvända efter 30 år

Möt indiske biskop Daniel och Monica Jayaraj

12 Betraktelse

I mötet växer tilliten

13 Advenstsljusstaken

En väldigt svensk tradition

16 Julens gudstjänster

Välkommen till Nyköpings församling i jul





Jag vill gärna ge tillbaka till samhället



Nyköpings församling har många frivilligt engagerade. En av dessa ljusspridare är 80-åriga Carita Korpinen i Brandkärr.

Text & foto : Nicklas Olsson

MARIAGÅRDEN ÄR EN speciell plats för många. Men när man som Carita Korpinen bott i England, USA, Bahamas, Kanada och Italien väger orden rätt tungt när hon lovordar platsen. "Man känner värme när man kommer in på Mariagården. Man känner sig aldrig främmande. Det finns en glädje hos de äldre, en stolthet hos dem som precis lärt sig sy, man är alltid välkommen" säger Carita och syftar på den sygrupp hon är engagerad i där man lär kvinnor att använda symaskin för att kunna förlänga livet på sina och familjens kläder.

Carita föddes i Helsingfors som yngst av fyra syskon. Tidigt i livet flyttade hon utomlands, först till England som tonåring. Efter att ha träffat en finsk man som bodde i Kanada kom flyttlasset att gå åtskilliga gånger till olika hörn av världen.

Det var först för 20 år sedan som hon bosatte sig i Nyköping, efter sin

makes bortgång. Hon engagerade sig då som frivillig i Alla Helgons kyrka, där hon deltog i "Måndagsklubben", motsvarande de Gemenskapsträffar som idag finns på flera ställen i församlingen. Hon deltog också i församlingens finsktalande verksamhet, där man även besökte äldre som inte hade möjlighet att komma till träffarna själva.

För tre år sedan flyttade Carita tillbaka till Nyköping efter ett par år i Norrköping. Den här gången gick flyttlasset till Brandkärr. Efter ett samtal med Tarja Kriikkula, diakoni-assistent i församlingen, bestämde hon sig för att återigen bli frivillig i församlingen. "Jag pratade lite med Tarja som tyckte att jag borde engagera mig i Mariagårdens verksamhet här i Brandkärr", berättar Carita. Och så fick det bli.

CARITA ÄR IDAG frivillig inom flera verksamheter. Genom "Klädglädjen" tar hon emot, sorterar och delar ut barnkläder till familjer med be-

gränsade ekonomiska resurser. Dessutom hjälper hon till i tidigare nämnda Mariagårdens satsning för att lära vuxna kvinnor att använda symaskin. Därutöver är hon frivillig som språkstödjare vid språkcaféet i S:t Nicolai församlingshem. "Jag kan inte bara sitta hemma och inte göra något. När man är åttio år som jag måste man se till att aktivera sig och göra något vettigt med sin tid."

Med sin bakgrund som sjuksköterska blev Carita även tillfrågad av en kvinna om hon kunde hjälpa till med hennes undersköterskestudier. "Vi träffas en gång i veckan hemma hos mig där jag hjälper henne med studierna". Och att hjälpa andra faller sig självklart för Carita. "Jag har alltid varit engagerad i allting; i kyrkan, som god man, förvaltare mm. Jag är nyfiken. Samhället har gett mig så mycket så varför skulle inte jag kunna ge tillbaka?" säger Carita och fortsätter: "Jag älskar att arbeta med människor, det ger mig så mycket!".

Nyköpings hjälpen

Den tidigare Diakonikassan har bytt namn till "Nyköpingshjälpen – Svenska kyrkan". Nu kan du hjälpa någon i din närhet.

Text: **Lena Josefsson** Foto: **Nicklas Olsson**

I Nyköping bor många människor som har det svårt ekonomiskt. När levnadsomkostnaderna har ökat med stigande matpriser, elpriser och allt annat, finns det människor i vår närhet som inte har många kronor kvar när räkningarna är betalda. Vinterkläder till barnen, att gå på bio eller ordna lite festligare mat kring storhelger kan vara en stor utmaning, vittnar församlingens diakoner om.

"Nyköpingshjälpen – Svenska kyrkan" är det nya namnet på det som tidigare hette Diakonikassan. Namnbytet kom till för att det ska vara lättare att förstå var hjälpen går, nämligen till behövande människor som bor här i Nyköping. Nyköpings församling samlar in pengar till Nyköpingshjälpen under hela året i form av kollekter, gåvor, insamlingar och sökta medel från fonder mm. Innan jullovet 2023 kunde församlingen hjälpa strax över 200 familjer med presentkort på mat, kläder och leksaker, samt ca 80 hushåll utan barn med presentkort på mat. Det kom in

ett större antal ansökningar 2023 än tidigare år, vilket visar att behovet har ökat. Behovet finns för många hela tiden, men just julhelgen och jullovet är en extra känslig tid, och för barnfamiljer blir det mer kännbart i plånboken när barnen är hemma från skolan.

Man måste ansöka om att få bidrag från Nyköpingshjälpen. Barnfamiljer är prioriterade, men även ensamstående eller hushåll med två personer kan söka bidrag. I ansökan måste man ange inkomststoppgift och antal personer i hushållet. Man måste även bifoga familjebevis och slutskattbesked till ansökan. Ansökningperioden är 1 oktober – 15 november varje år.

Hjälpen är möjlig att söka för alla, oavsett bakgrund, tro osv, så länge man är bosatt i Nyköpings församlings område (Nyköpings tätort).

Vill du också hjälpa någon i din närhet? Skänk valfritt belopp till Nyköpingshjälpens swishnummer 123 199 52 99 eller scanna QR-koden här bredvid.



En av alla de personer som har fått hjälp via Nyköpingshjälpen berättar vad hjälpen har betytt för henne och hennes dotter.

Berätta lite om din livssituation

Jag är sjukskriven sedan några år tillbaka på grund av flera olika hälsobesvär. Innan dess jobbade jag. Jag kom till Sverige 2008 och har jobbat både inom restaurang och utbildat mig till vårdbiträde, så jag har också jobbat inom vården. När jag jobbade klarade jag att försörja mig och dottern och hade aldrig ekonomiska bekymmer. Men när jag blev sjukskriven och framför allt nu, när jag varit sjukskriven ett längre tag, så är det svårt att klara ekonomin och att få det att gå runt varje månad. Jag har inte möjlighet att spara till exempel inför jul eller till dotterns skollov. Så bidraget jag har fått från kyrkan har verkligen gjort skillnad för mig och min dotter.

Vad betydde hjälpen för dig?

Min ekonomiska situation är mycket stressande för mig. Jag är ensamstående med en dotter. För både mig och henne är julen viktig. Det betydde mycket att kunna köpa ordentligt med

julmat, att få ett riktigt firande. Min dotter är mycket förstående för min situation, att det är tufft. Hon säger ofta att det inte gör något att hon inte kan få samma som sina vänner och att det kommer att bli bättre. Hon vill muntra upp mig. Hjälpen gjorde också att min dotter kunde få lite nya kläder och en ny vinterjacka. Vi kunde också bjuda hem några av hennes kompisar på jullovet så det blev en jättefin jul.

Hur kommer det sig att du vände dig till Nyköpings församling för hjälp?

En god vän tipsade om att det kunde gå att få hjälp till jul av kyrkan.

Jag har vuxit upp med kyrkan i mitt hemland, min pappa är diakon. Men jag hade nog ändå inte tänkt på att vända mig till kyrkan om inte min vän tipsat om det.



Det indiska biskopsparet återsåg Nyköping efter tre decenium

Många kära återseenden blev det när biskop Daniel och Monica Jayaraj återvände till Nyköping 30 år efter att de bott och arbetat i församlingen.

Text & foto : **Lena Josefsson**

Första veckan i oktober i år fick församlingen ett efterlängtat besök av biskop Daniel Jayaraj och hans fru Monica. De bodde i Nyköping för trettio år sedan, under åren 1992-1995, då Daniel Jayaraj deltog i programmet "Mission i retur" och verkade som präst i Franciscusgården.

Under det veckolånga återbesöket i Nyköping deltog paret Jayaraj i flera gudstjänster, vid gemenskapsträffar, middagar och en indisk afton. De berättade sin spännande historia om hur

det var att komma från Indien och bo och leva i Sverige med två små barn, Rachel och Samuel. Barnen var tre år respektive sex månader gamla när de flyttade hit. Biskop Daniel berättade om kulturkrockarna som uppstod, bland annat att man i Sverige använde varandras förnamn i alla sammanhang, vilket de upplevde som mycket positivt, medan de var vana vid att man måste säga "herr", "fru", "doktor" och "kyrkoherden".

Familjen hade aldrig sett snö tidigare, och barnen hade väldigt roligt när de åkte pulka nedför Rosenkälla kulle vid Franciscusgården.

Familjen Jayaraj tycker mycket om musik och har tagit med sig flera svenska sånger och psalmer som de fortfarande sjunger hemma i Indien. Sonen Samuel, som nu är 30 år,

spelar piano och orgel och leder även en kör på sjukhuset där han arbetar. Inför ett besök från Sverige lärde han kören att sjunga psalmen "Måne och sol", vilket var mycket uppskattat av besökarna.

Efter trettio år kommer Daniel och Monica fortfarande ihåg en del svenska och ju längre veckan gick, desto mer kom språket tillbaka. "Jag kan fortfarande Fader vår på svenska" säger Daniel. Barnen pratade flytande svenska efter de tre åren här, och kommer fortfarande ihåg en del de också. Parets dotter Rachel bor numera i Holland med sin familj och Monica tror att Rachel hade lättare att lära sig holländska med svenskan som grund.





TILLBAKA I TAMIL NADU i Indien efter tre år i Sverige fortsatte Daniel att arbeta som präst inom den Tamilska kristna kyrkan. Något som Daniel tog med sig tillbaka till Tamil Nadu är den svenska seden att hålla upp det nydöpta barnet inför församlingen vid dopet. Många familjer kommer fortfarande till honom och vill att han ska döpa deras barn just därför. En annan sak han har infört i sin församling är kyrkkaffet. I parets hemort firas två mässor på söndagarna. Först en mässa på engelska och några timmar senare en mässa på tamilska. Båda mässorna är alltid fullsatta, det kan komma 1000 personer till varje. Alla får inte plats inne i kyrkan, utan många får sitta och stå utanför, och höra på mässan via högtalare – och på vissa ställen via storbildsskärm. Därför serveras bara kaffe och te, inget tilltugg, då det skulle bli för dyrt att bjuda flera tusen personer på det varje vecka, säger Daniel.

I den tamilska kyrkan får man som vuxen inte ta nattvarden om man inte är gift. I det indiska samhället är det kutym inom alla religioner att man inte bor tillsammans om man inte är gift, och det är vanligt med arrangerade äktenskap som görs upp av parets föräldrar. Det blir dock mer och mer vanligt att

unga får gifta sig med någon de själva valt, men det är inte självklart.

Sedan 1995 är det tillåtet för kvinnor att bli präster och i den tamilska kyrkan finns numera många kvinnliga präster. Du får dock inte prästvigas om du inte är gift – eller har fyllt 30 år.

2019 blev Daniel den trettonde biskopen av Trankebar (Tharanggambadi på tamil), vilket han var fram till 2022. Pastoratet Trankebar består av 146 församlingar och mer än 1000 kyrkor. Biskop Daniel och Monica berättar att Covid-19 hade en väldigt stor inverkan både på det indiska samhället och deras arbete under dessa år, då sjukdomen tog väldigt många liv i Indien. Flera av prästerna i pastoratet avled i sviterna av Covid och så även en av Monicas systrar.

I sitt arbete som präst och sedermera biskop utför Daniel mycket diakonalt hjälparbete. Bland annat delades mat, medicin och skyddsutrustning ut till människor under Covid-epidemin. Man hjälper ett boende för familjer som är smittade med spetälska som får månatliga matleveranser från kyrkan. Äldre som har förlorat sin make/maka får en get, som de antingen behåller för mjölk och avel, eller så kan de sälja den så att de får pengar. I projektet Borewell, som startades av svenska missionärer, borrar brunnar så att människor kan få rent dricksvatten, vilket är en bristvara på många håll i Indien.

Monica är lärare i engelska och har arbetat i en kristen skola i Tamil Nadu. Hon berättar att kristna skolor har hög status i Indien, och barn från olika religioner går i kristen skola, som är känd för sin disciplin och ordning. Dock är den nuvarande regeringen i Indien hindu-nationalistisk, så religiösa inslag i undervisningen har minimerats.

Även om det finns en central regering i Indien, består landet av 28 stater som har sitt eget språk, kultur, religion och traditioner. I staterna i norr bor huvudsakligen hinduer, medan i söder är variationen större, som till exempel de kristna Tamilerna. Vilken religion man tillhör påverkar livet i Indien, exempelvis vilket arbete man kan få. Hinduer har högst status och får de högst rankade jobben, medan kristna och muslimer får sämre arbeten.

Många tror att kastsystemet i Indien inte finns längre, men det gör det, berättar Monica. Dock har det luckrats upp lite på vissa håll, och många vill att det avskaffas helt. Men man måste fortfarande ange vilken kast man tillhör exempelvis när man ska fylla i officiella blanketter.

ARBETET MED "MISSION I RETUR" startade redan flera år innan Daniel och Monica Jayaraj kom till Sverige. Tanken med projektet var att vända på begreppet mission. Under lång tid hade missionärer åkt ut i världen och startat nya församlingar.



Det var en stark upplevelse att återse dem, en våldsamt nostalgitripp, säger Larseric Eldenäs, en av alla dem som fanns nära familjen Jayaraj på 90-talet.

De församlingarna har utvecklats under tidens gång och man ansåg att vi i Sverige hade mycket att lära av dem. I slutet av 1980-talet föddes så idén till "Mission i retur", att vi i Sverige skulle ta emot missionärer från utlandet för att få utbyte av varandras tankar och arbetssätt.

Mission i retur styrdes av Svenska kyrkans mission och det fanns en kravlista som de mottagande församlingarna skulle uppfylla. Dåvarande Alla Helgona församling ville gärna delta i projektet och i Franciscusgården fanns en stor grupp frivilliga som var involverade. Efter beslut i Kyrkorådet och mycket planering och förberedelser kom så äntligen Daniel och Monica med sina två små barn till Sverige för att stanna i tre år. Första tiden skulle de lära sig språket och seder och bruk i landet, för att sedan arbeta i Franciscusgården. En grupp från församlingen var på plats på Arlanda för att möta dem, bland andra dåvarande kyrkorådets ordförande Margareta Sandberg, samt Larseric och Maud Eldenäs.

Larseric berättar: "Första veckan bodde jag och Maud tillsammans

med familjen Jayaraj här i Nyköping för att de skulle få hjälp med språket och alla praktiska saker, innan de skulle i väg på språkkurs i Dalarna de första månaderna. Under tiden ställde vi i ordning en lägenhet till familjen Jayaraj på Rosenkällavägen. Vi var många engagerade som hjälpte till och stöttade familjen, bl a Märta och Sixten Kjell, Mona Bäckbro, Björn och Ingrid Rosencrantz och Hans och Kerstin Forsberg, för att nämna några".

Daniel kom snabbt in i arbetet på Franciscusgården, där Lars Lindelöf var kaplan. Larseric minns Daniel som väldigt aktiv och engagerad i sitt arbete. Dessutom besökte Daniel och Monica skolor i Nyköping med omnejd och berättade om Indien. Monica startade en kvinnogrupp "Bära liv" som ägnade sig åt bland annat jämställdhetsfrågor och indisk matlagning.

Förutom Alla Helgona församling, tog fyra andra församlingar i Sverige emot missionärer under denna tid; en sydafrikansk präst kom till Örnköldsvik, en malaysisk präst till Tumba, en präst från Filippinerna till Fors församling i Eskilstuna (där

han träffade sin framtida fru och blev kvar), samt en blivande präst från Tanzania till Folkärna i Dalarna. Larseric Eldenäs minns dem alla väl, då de hade mycket kontakt under åren i Sverige.

När nu Daniel och Monica återvände till Sverige och Nyköping efter 30 år, var det ett kärt återseende för Larseric och Maud Eldenäs, och många med dem. "Det var en stark upplevelse, en våldsamt nostalgitripp" säger Larseric. "Både Daniel och Monica var sig lika, om än lite äldre. Många minnen kom upp från den tiden, och vi blev påmind om allt som Daniel och Monica gjorde här. Bland annat kom den dåvarande biskopen i deras hemtrakt Trankebar i Indien på besök till Sverige och Nyköping 1993, det var en remarkabel man". Larseric berättar hur stolta vi var här i Nyköping när "vår" Daniel sedermera blev biskop av Trankebar år 2019. Det blev ett känslösamt farväl när Daniel och Monica reste vidare till Uppsala och sedan återvände hem till Tamil Nadu i Indien.



” *I mötet växer tilliten*

Betraktelse: **Anne Svanhed Åhlin**

Höst- och vintermörkret smyger sig på alltmer. Skönt att krypa upp i ett soffhörn med en kopp varmt the och tända levande ljus på bordet. Det skapas ett lugn.

Mörkret kan vara skrämmande för en del, medan det för några är skönt att gömma sig i. Ljuset kan vara livsbejakande för vissa medan det för andra är skrämmande avslöjande. Det kompakta ljuset kan blanda oss och det kompakta mörkret förlama oss. I ensamheten kan både det starka mörkret respektive ljuset ta andan ur oss.

I mitt arbete som diakon inom Kriminalvården har jag många samtal om livet och Gud. I den isolerande ensamheten, utan kontakt med nära och kära, kan både det kompakta livsmörkret och det obarmhjärtiga ljuset på vad som hänt bli nästan out-härdligt att stå ut med. I mötet växer tilliten och vi vågar sätta ljus på det som är och känns. Även om vi människor inte delar exakt samma livsöde, har vi alla skavsår och trasigheter i våra liv.

På min kontorsvägg hänger en ikon där jag möter Jesus och kvinnan vid brunnen (Joh. 4:4–42). Hon som var så föraktad, samtalade Jesus ”i ögonhöjd” med, människa till människa. Samtalet satte tydligt och kärleksfullt ljus på hennes liv, men framför allt upprättade henne så att hon såg mer vem hon egentligen var. Bredvid ikonen hänger en annan bild. Där låter en konstnär mig titta ner i brunnens vatten, där kvinnans och Jesu ansikte tydligt och klart syns bredvid varandra. På samma sätt kan vi skapa stunder och platser där vi blir tydliga för varandra, så att vi kan växa i att vara sanna människor. Det kan vara i anstaltens besöksgrupp, i samtalet vid kyrkkaffet, i trappuppgångens möte med grannar...

Advent och julens alla stjärnor och ljus påminner oss om att Gud älskar oss och vill ha gemenskap med oss ”i ögonhöjd” genom att födas som människa och leva ett liv som du och jag. Vi är sedda av Gud, som fyller oss med kärlek och ljus. Låt oss se varandra och sprida det ljuset och den kärleken vidare.

*Omslut mig med din kärlek. Världen behöver mig.
Världen behöver din kärlek strömmande genom mig.
(Psalm 96)*

Adventsljusstaken – en svensk tradition

Text: **Nicklas Olsson** Foto: **Gustaf Hellsing**

Det finns många traditioner som särskiljer oss i Norden från resten av världen. Något som du inte ser i någon annan del av världen är ljusstakarna

som dyker upp i vart och varannat fönster i slutet av november till början av december.

Som så många andra av våra traditioner kommer adventsljusstaken från början ifrån Tyskland och hade sin förlaga på Kaiserwerths diakonissanstalt utanför Düsseldorf där man använde en adventsgran. I granen tändes varje söndag i advent sju ljus. På Ersta diakonissanstalt i Stockholm började man på 1870-talet praktisera samma sak.

Med granen som förlaga skapades senare i Ersta kyrka en ljusstake. Under 1920-talet hade adventsljustaken fått sitt genomslag och fanns i vart och varannat hem.

När det kommer till den elektriska adventsljusstaken introducerades den på 1930-talet och var troligtvis inspirerad av judarnas sjuarmade ljusstake, menoran. Upphovsmanen var Oskar Andersson, som var anställd på Philips i Göteborg, som använde returnerade elektriska julgransbelysningar som material. 1937 utvecklade Werner Simonsson på Philips den elektriska adventsljustaken för industriproduktion.

Idag finns våra adventsljusstakar i alla möjliga färger och former, de lyser upp våra fönster i vintermörkret och påminner oss om att julen stundar.

Ljuset lyser i mörkret

Vi lever alla under samma himmel men våra verkligheter ser olika ut. I natt vaknar miljontals människor till ljudet av krig och konflikt.

Text: **Susanna Olivin** Foto: **Fredrik Bengtsson/Ikon**

I **DEN MÖRKASTE AV** nätter vaknar en tolvårig flicka till ljudet av ännu ett flyganfall. Utan ord sätter hon sig upp i sängen och tar lyktan som står på nattduksbordet. Hennes bror är stegget efter när de i sina nattkläder går ut i hallen där mormor väntar. Mormor ger dem en uppmuntrande liten nick och sträcker fram skorna åt lillebror.

Flickan tar sin kappa och sveper om sig. Hon är den som går först ut genom dörren. Någon har redan avprogrammerat trapphusets automatiska lampor, så de första stegen känns osäkra i mörkret. Lillebror stöttar mormor nedför trappan och ut på innergården. Den sista sträckan fram till skyddsrummet är inte lång och flickan har för flera veckor sedan slutat att springa. Bakom henne följer ett stillsamt tåg av människor, som alla söker skydd under jord. I nattens och krigets mörker, söker flickan och hennes bror vila i mormors famn.

Act Svenska kyrkans insatser runt om i världen finns på några av världens mest utsatta platser. Människor inom projekten delar hjärtskärande livsberättelser om hur de tvingats se sina makar föras i väg till fängelse på oförklarlig grund,

se sina mammor våldtas av beväpnade gerillagrupper, se sina barn tysta dö av svält.

Trots mörker och oro i dessa konflikt-drabbade samhällen finns hoppet alltid närvarande inom projekten. I medmänskligheten. Samma kvinna som just berättat om det vidriga våld hon tvingats utstå på grund av konflikterna i sitt samhälle, sätter sig sedan bredvid en ung mamma och stöttar henne att planera för framtida försörjning. Samma man som just återberättat hur han växt upp under helt omänskliga förhållanden, ställer sig sedan upp och talar inför ungdomsgrupper om hur fred och försoning börjar i oss själva. Ljuset finns där – i människors kamp för en fredligare värld.

LJUSET OCH HOPPET SPRIDS via dem som leder sina medmänniskor genom mörkret, utan själviska avsikter. Inom Act Svenska kyrkans arbete på världens mest konfliktdrabbade platser finns ljuset närvarande via människors mod att stå upp för mänskliga rättigheter och via människors genuina omsorg om varandra. I advent och juletid firar vi ljuset. Vi firar Jesusbarnet som föds och vi uppmärksammar även människor

som genom historien spridit ljuset. Så som den legendariska flickan Lucia, som valde ett liv med Jesus och använde sin hemgift till att hjälpa människor i nöd.

Kanske har vårt luciafirande aldrig varit så välbehövligt som nu. Vi får vägledas genom mörkret med tröst i de välbekanta sångerna, de höga stjärnstrutarna och de brinnande ljusen. Lucia kommer med hälsning om julefrid. Med hälsning om fred på vår jord.

tryggt
givande
givasverige

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Sprid ljus i mörkret

I natt vaknar miljontals människor till ljudet av krig och konflikt. Swisha din gåva för fred till 900 1223.



Julhelgens gudstjänster

Julafton

- 10.00 Samling vid krubban
Alla Helgona kyrka
- 10.00 Samling vid krubban
Oppebykyrkan
- 13.00 Julbön
Franciscuskapellet
- 17.00 Julbön
Alla Helgona kyrka
- 23.30 Julnattsmässa
S:t Nicolai kyrka

Juldagen

- 07.00 Julotta
Svärta kyrka
- 10.00 Högmässa
Alla Helgona kyrka

Annandag jul

- 10.00 Högmässa
Alla Helgona kyrka
- 12.00 Julbön
Mariagården
- 17.00 Musikgudstjänst
Oppebykyrkan